

ПЕШТАНСКО-БУДИМСКИ

СКОРОТЕЧА.

(Соуквјет.)

ПЕШТА.

Четвртакъ

27. Јануаріа. 1844.

Год. III.

Бѣгунацъ у Фрушкай Гори.

Заднѣ остат съ Богомъ
Сунце земљи рече
Када съ хитромъ ногомъ
Робству Видъ утече..

Вѣжаюћегъ прате
Клетве одъ стражара —
Немож' да га свате
Пушке Граничара.

Прати нѣг' и киша
Муња, тромъ и ветаръ —
Неда Рука Вышка
Да га стигне четаръ.

Овогъ натрагъ води
Нечаяна бура;
Оногъ сласть къ слободи
Къ Фрушкай Гори тура.

Ту у једномъ долу
Монастырь угледи;
„Ту ѡу“ вели, болу
„Наћи край и бѣди.“

И кадъ дође къ мети
Прозоръ куцаюћи
Моли да му светый
Отацъ пусти ѿни.

Овай драге волѣ
Отвора му врата,

И што може болѣ
Гости бѣдногъ брата.

Одредивши ложе
Оду после спа'ти;
Видъ пакъ бруси ноже;
Нешто заръ ће клати?

Гон црне мысли,
Грабљивость га мами;
Докле неизчисли
Дванајсту у тами.

Сада Ігумана
Златворъ наће брже,
Па га изъ средъ сана
Съ овымъ рапча трже:

„Амо твоје злато
Ил' ћу крвъ ти лити“
Отацъ вели на то:
„Чекай садъ ће быти“

Па онъ разбойнику
Благо свое каже
Али праведнику
Благай Богъ помаже.

Чуй шта грми тамо,
Шта ли севну саде;
Ништа, ништа, само —
Златворъ мртавъ паде. —

А. Андрићъ.

ОСВЯЩЕНИЕ

Александрова Памятника

у

Петрограду.*)

О овомъ великолѣпномъ торжеству ни-
ти самъ кадаръ дати Вамъ одовудъ правогъ
понятія, нити право описати оне трогател-
ности, коя є сва моя чувства, при овоме о-
ку найпріятніемъ изгледу, тако яко подузима-
ла, да су ми тринци, крозъ цѣло мое тѣло
пролазили. Еръ описывать єдно хероическо
воинство, кое є као муња, испредъ моїй о-
чию, пролетило, или онай неизброненый на-
родъ, кои є гомилама крозъ улице престол-
нога града, врвіо, было бы неко празно по-
кушени.

Я самъ видіо у Парізу, при одлазку Напо-
леоновомъ у последнѣ битке, велике параде,
старогъ и новогъ воинства, различты полковг,
кое є са свомъ својомъ способносћу одлико-
валосе у војничкимъ обредима (церемоније) и
знати што ће рећи єдно великолѣпно војнич-
ко позориште. „Видіо самъ у Риму праздно-
ванѣ Јублеума, кое нје послие 50 година,
чинѣно, гди є сва піаца светога Петра са та-
ліанскимъ народима, и аціама свега свѣта
покривена была, кои клѣчећи на колѣни, о-
чекиваху, и пріймаху благословъ св. отца Па-
пе. И ово є заиста свакоме представлялосе,
као єдно одъ найвећи, и найвелелѣпни тор-
жества.

Е добро! али я Вамъ истину кажемъ,
да ни Царъ ни Папа, ни Римъ ни Парізъ,
ни найлѣпше параде војничке, ни найтор-
жественіи духовни обреди, немогу Вамъ да-
ти понятія о овоме, што самъ я овде, за є-
данъ данъ чуо, и моимъ очима видіо!

У очи овогъ торжественогъ дана было є
вріеме мутно и облачно. Џѣла є Божја ноћ
прошла у страшной олуи. Я незнамъ самъ
што є мене обнадеждавало, да ће сутраданъ
т. е. 30. Августа, у пркосъ свой оной страо-
витой олуи, грмљавини и сіеваню, найлѣп-

шевріеме осванути. Съ друге стране мысляхъ
опеть у себи, шта? Та приправности ове
светковине, немогу никако на празно испа-
сти, гдј толико избрано воинство, станѣно
предъ Петроградскимъ врат'ма, гдј толики
страни люди, и неброеный народъ стекши се,
душевномъ радосћу очекую съ неба милости-
вогъ призрѣнія, да ово отечествено — народ-
но торжество у свой нѣму пристоећој (сая-
ности, сврше. И заиста, ни моя, ни общегъ
народа надежда, нје была осућена. Изјутра
свѣжий некій вѣтаръ дуне, и растера обла-
ке. Сунаще огране, и жаркимъ своимъ
зрацима освѣтили весь престолный градъ,
и у нѣму новоподигнутый Памятникъ. Садъ
по улицама нагрне мало и велко, пѣшке
и на коли, и свако тренуће растяше веће и
веће множество; а тимъ ово славно пред-
пријатије лѣпшій изгледъ, и веће одушевленіе
добываше.

И я како страный добијемъ, но не безъ
великогъ труда єданъ прозоръ у двору Ми-
нистра иностранныхъ дѣла, башъ спрамъ Па-
мятника кои се данась осветио. Памятникъ є
быо великолѣпанъ зато самъ га я любо-
пынімъ очима подобро сматрао. Али ово
јоштъ нје было ни наликъ на оно велико-
лѣпие, кое самъ я после са удивленіемъ, и
дубокимъ уздысанѣмъ срдца мога, видіо.

Съ десне стране муга прозора стояше
Царска Палата украсена са величественнымъ
ваньскимъ степенима, покривенымъ Персій-
скимъ ћилимима. У истомъ реду дворъ Ад-
міралскій, найвеће зданіе у Европи, пружа-
ше се са мермернимъ своимъ ступчићима
(колонате), својомъ галеријомъ и округлимъ
својимъ труломъ. Мало подалъ одавде, сто-
јаше дворъ Сената и светогъ Сунода, предъ
коима се види великиј Петаръ на једной стѣ-
ни узвишенъ.

Съ леве стране наслажаваше се око
моје гледаюћи другиј големый полуокру-
жній Памятникъ, кога средоточије быаше
єданъ триумфалный сводъ, са побѣдама кру-
нисанъ, и на 6. мѣдны конја наслонѣнъ,
коихъ десно и лево крило, незнамъ до ко-
лико домова, и міністерски дворова, у оной
округлости, допираше.

* Писмо једногъ Таліанца путника, — извађено изъ
Новина Франкфуртскихъ, — кои є 1835. лѣта овоме
торжеству лично присутствовао.

Не само предъ овимъ дворовима, но и на прозорима, на алтанима, и самымъ крововима, виђаше се на хілядѣ людій, кои су дошли, да овой светковини присутствую. И текарь оволикій народъ причинявшее особитый накітъ и лѣпоту овоме торжеству.

Великоокругла піаца была є юштъ празна Само єдно стотину овамо у реду доведены войника, назначаваҳу мѣста, гдї ѡе кои полкъ у паради стояти: не зато што є ова піаца малена: крозъ ню бы могла, ако ѿете єдна трупа одъ стотину хилада людій проћи, и опеть натрагъ безъ икакве сметнѣ вратити се.

У средини свію лѣпота, кое самъ Вамъ изброю, стояше братинскій, и общій Памятникъ, кога є сама благодарность подигла, и на овай данъ, осветити одредила. У овай Александровъ Памятникъ гледаючи, осѣѧо самъ я у момъ срдцу, дубоко страхопочитаніє.

Нема те поезіє, нема тога краснорѣчія кое бы больма обратило човеческе мысли, и кое бы побудило у поданику вѣй споменъ према своме Государу, као овакова светковина, коя се духовнимъ и светскимъ обредима торжествоваше.

Овога Цара нема више на світу. Алѣтъгова слава и хвала, и данданайны разности се по свой вселенной. А и у самыи овай часъ, звони у уshima свакога гласъ нѣгове Історіє.

Александру подигнутый Памятникъ представля гледаоцу надпись простый, но многочувствителный. Овде ми падне на ушъ, да є овоме подобный надпись стою на памятнику, кога су жители Монпеліера *) подigli Лудвику XIV, после нѣгове смрти.

Около мѣднога подножія, на коме овай одъ самоставнога камена, высокій Памятникъ стои, обавіена є црвена свила са златнымъ крунама извезена, и дугачкимъ драгоценнымъ чипкама обшивена, преко кои се одъ злата орлови віяху. А четири драгоцѣнне ленте, означаваҳу, четвероуголне краеве, На алтану Царске Палате, предъ коюмъ є

Памятникъ водруженъ, находяшесе Царца у окружію Дворяна: Сената, Клира, и свію діпломатически Лица.

Єданайстъ сати удара. Петъ топова у цітадели пукне, и обяви, да є часъ светковине приспѣо. Колеса [Еквіажи] престану долазити, и починѣ торжество. Можете себи вообразити: Піаца сасвимъ празна осимъ неколико тамо и овамо разтрещены войника!

— Пошто се даде знакъ, ни є 10 минута прошло, аль сто хіляда людій закрчи піацу: пѣшацы, коняници, и топціе безъ да су се у поредку свога кретаня, и хода, и найманъ, пореметили. Када се ово сильно, у биткама прославлѣно, и лавровымъ вѣнцима увѣнчано воинство появи, загрими вообще са свію страна народный гласъ: Да живе! кое се више пута повтораваше. На то дође и Імператоръ. Я незнамъ. Ели ткогодъ правилніє живописао овога Імператора, него што самъ га я, моимъ очима, точно промотріо. Онъ є 6. стопа высокъ, Хероическогъ стаса, фізіономіє ліепе а у истый ма, чертій лица уредны; живогъ ока, и оштра погледа, и вѣйничке окретности, башъ као што се пристои Глави єдногъ великогъ народа, и далекочувеногъ воинства. Предстатія є простогъ но озбильскогъ. Гласа тако крупна, да рієчъ нѣгове команде, и найкрайній войникъ у паради, чисто разумѣти може. Заиста одвећь є потребанъ быво оваковый човекъ, навластито тога ради, да се при совршаваню овогъ рідкогъ торжества, ништа неуредногъ не дододи.

Текъ што є ово — Ніювимъ ц. Высочествомъ, великимъ князомъ Михаиломъ, Нѣ, Кр. Высочествомъ Шрайскимъ Прінцомъ Іулемъ и Фелдмаршалима: князомъ Вітгенштайномъ и Паскіевићемъ предвођено воинство, упарадралосе дође и Імператоръ на средъ піаце, и стане предъ Памятникъ. Утай ма Священство на алтану Царске Палате, умилнимъ гласомъ заче пояти: Тебе Бога Хвалимъ [Te Deum]. Воинство и народъ слушали су съ найвећомъ побожношћу ово славословіє. А какоју Вамъ опетъ ово тренуће описати. Нейвећа тихоћа настане. Ништа се жива више нечу, ванъ изъ тѣснѣ,

*) Градъ у Французской.

тако рехи ангелско пѣніе у капели, и трубный гласъ Архідіакона, кои читаше молитве за упокояніе благочестивы, усопши Царева. Предъ ціелимъ народомъ виђо овде Імператора Ніколая, кои сву ову Божію Службу, на ногама престаяше, не само весма тронута и првога на колѣна клекнути. Сто хіляда войника, слѣдоваху „Нѣму“ у томе, хитро и побожно.

Оне свете молитве, она тихоћа, онай народъ, и сви предъ Памятникомъ, скупа са своимъ Монархомъ клечећи войници, молећисе свевышнѣму Существу, явно освѣдоџаваху, да је она побожность истинита, и озбильска, коя се чини за споменъ блаженопочившегъ Імператора, гдји толики поданика срдца у једно чувство сливена Богу војио. Колико је ово дубоко у срдцу свио наась страны остало, я вамъ немогу довольно изразити!

Кадъ се послѣдња молитва, изчита дигне се Імператоръ са земље, и покреје главу свою. Усѣдне на коня, и воинству свомъ то исто учинити громогласно заповѣди. Окрене се къ Памятнику и давши знакъ, зачи 500 топова. Међъ тимъ докъ је ціелый народъ завикао Хурра! Зазвоне звона ударе бубњи, засвираю свирале [банде,] радостни се гласови разлегаху, чинити се; небо се провалює, и земља се тресе.

Подножје Памятника окружаваюће Заставе, положе се къ земљи, Двојглавни орли кланяху се, као некимъ волшебнимъ начиномъ, поздравлиху Памятникъ, и нестаяше јїй оставляюћи га сама, нека се сји у своме величеству и слави. Поновљена радостна вика, гласъ трубиј, пуцанъ топова на Неви, са соединѣнимъ войничкимъ Хурра! као громъ пробијаху човеческо срдце.

На конацъ када све ово престане, и утиша се, священый Клиръ у златотканымъ одеждама, и богатоукрашенымъ баряцымъ, пратитъ одъ старіи придворны Гранатіера изиђе изъ Царске Палате, и онако у литіи ходећи, околини Памятникъ, и покропи га освѣћеномъ водицомъ. За Литіомъ идяше Царица, у кругу свои придворны Дама, обучена по начину Московскому; а за њомъ

идућији цѣлый Сенатъ и Благородство, заключе ову велелѣпну литію, вративши се ко алтану, на коме је право Царица стаяла.

Затимъ укаже се предъ нашимъ очима опетъ ново чудо. Оно безчислено, на піацы упаратено воинство, на повелителнији гласъ Імператора, раздѣляваше се, креташесе, и на сто начина по воиничкимъ обредима, у толико точнис дѣйствование, да ни јданъ полкъ, и ни јданъ човекъ изъ свое линіе не зађе, нити се помете. У оваковимъ обредима сву піацу прошавше воинство, начне садъ бржимъ корацымъ, но уредно, около Памятника, испредъ Імператора діфілрати. Пошто су добра два сата у овимъ обредима прошла, и трупе у своеј квартіјре враћале се набројо самъ я 86 баталіона [свакій баталіонъ одъ хіляду людји], 106 сквадрона [свакій одъ 120 людји:] и незнамъ колико кумпаніј Топціја, са 200 топова:

У овоме торжеству провелисмо мы пуне два сата, и то се ніе нама ни найманъ дуго учинило, ни досадило. Еръ човекъ неизнадаше, у што ће прво очима погледати: ил' у она разнобойна одѣла и различна оружјя, или ћесе начудити поредку, одушевленію, и способности оногъ юначкогъ воинства. Хотіо бы се почитакъ више одъ једне ноћи, за моћи опоравити, || утруђено тѣло и духъ, одъ великогъ дѣйствія, и { побужденія, кое је ово! рѣдко торжество на свимъ нама гледаоцима учинило.

Побужденіе ово, уватило је за вазда корень у момъ срдцу. И ћу по обичној нашій старій овай данъ, као найвеће памяти достойній почитовати називаюћисе и радостнимъ и сретнимъ, што самъ овогъ прославнога торжества, участникомъ био.

У Триесту 1844.

превео съ таліанскогъ
Н. к. Вуиновичъ

НЕКА ГРДОБА У АРДЕНИСКОЈ ШУМИ

Пре четрдесетъ, педесетъ година, у онимъ бурнымъ временама баше Ардениска шума страшно разглашена; ужасъ за ужасомъ и путница свакогъ стана и узракста изчезава-

ли су безъ трага и гласа тако, да властъ съ цѣлымъ своимъ истраживанѣмъ, поредъ свио свои на руцы средствія, ону завѣсу, коя є тайность ову покрывала открыти, и тако хараміе и убице сатарити никако не може. Отацъ мой онда имаючи особити посао у Парижу, заповеди мени єдногъ дана, да се сутра у ютру на путь за сѣверну Французску преправимъ, и будући є ово мое посланіе тако было, да самъ изъ много узрога отъ великогъ друма странптичити морао, то добијемъ дозволенѣ да уместо трговлачећег се поштанскогъ подвоза, обметъ (*Tour*) тай, на коню учинити сменъ путь ме мой водьаше крозъ єдну часть по менуте Ардениске шуме; но у двадесетъ другой години младића, подобне опасности имаю некій романтическій блесакъ, и тако не само нисамъ се я бояо отъ путешественны на овай начинъ Чудовища, но самъ имъ општь на супротъ са извѣстномъ радошиу гledao.

Слѣдујоћегъ ютра прїимимъ я послованія писма на наше дописователъ, и поредтогъ препоручителный листъ на Генерала М **, кои є съ моимъ отцемъ у школу ходіо. „Кадъ самъ последній путь Генерала видіо,” рече отацъ мой, „юшть си онда ты маканя био, но онъ те є крестіо, и сигурно ће те свойски дочекати. Замокъ Генераловъ само неколико саати отъ шуме Ардениске съ ове стране отстои, тога ради ослонисе на нѣгово упутство, и срећанъ ти путь!” — Ту гу првогъ растанка съ родительскомъ кућомъ преодоле одма воля къ путованю. Мой јашаћи конь младъ, чилъ Норманиъ. Њздаше изрядно. Съ новцемъ био самъ богато снабђенъ, а и паръ пиштола ніе изостао; къ тому радостно юношеско одушевленіе, и приятно чувство, што се првый путь на собственно поузданѣ и опасность у дальину пуштамъ — и премъ да самъ себе врло обвезана, у смотренію налога отчиногъ држао. Живо и весело мое ъзденѣ быаше, и пре него што самъ и мыслю, уставимсе я при замку Генераловоме, гдј текъ што самъ мой препоручителный листъ служителю предао, а домаћинъ замка те предаме, и тако ме у-

сердно као старогъ каквогъ пріятеля дочека. При трпези преповедимъ я Генералу предметъ путованя мoga, и кажемъ му да ћу ѹиште данась чимъ ми се конь поодмори, путь мой наставити — како бы самъ у по вратку момъ овде кодъ нѣга дуже остати мogaо. Али старый Господинъ ни подъ кои начинъ нехте да зна о овоме момъ предпріятію, и видећи да я не попуштамъ, изясни се да онъ то допустити не може, да се я тако малоумно у опасность бацымъ; ту є већ и подне, и да я пре него до у само вече, у найизвиканію часть те шуме приспѣти не могу. „Вы морате знати,” приодаде онъ, „да се и найотважніи свободнцы не усудью крозъ ту шуму ноћу проящити; я вамъ се дакле у име отца вашегъ изяснити мoramъ, да васъ данасъ одавде не пуштамъ. И нећетелъ башъ никако дуже при мени остати, то идите сутра, и то што раніе то болѣ.“ На ово нѣгово противословіе никакавъ се изговоръ навести не даде, я останемъ, и предшто ћу поћи да почивамъ, опростимсе съ моимъ любезнымъ старимъ домаћиномъ до скорога нашегъ опетъ у здрављу вадења.

Сутра данъ у ютру, мунемъ (*Schlaf*) я са зоромъ у шталу, да се са свимъ утишили кренемъ. Ал' єсть, и Генералъ одма преда ме искрену, и тапнувъ ме по плећима рече: „Видите, да є старый солдатъ тако рано као и вы на ногу. Я самъ то већ мыслю да сте ми вы и безъ добра ютро наумили умаћи; али я васъ самогъ не пуштамъ. Мой є конюшаръ (*Rittmeſt*) поузданъ човекъ, кои се у нужди такодерь съ єднимъ лупежомъ огледати може; онъ нека васъ прати до ванопасности. Ту садъ да бы рече младый пріятелю! Петаръ є већ готовъ, и само вамъ кува садъ юшть шолю *) ка-

*) Не долазылъ шоля отъ школъка? — а ова пакъ, ніе л' наименование свое отъ шака добыла? — Као што занста: затворене школъка; на подобје две скопљене шаке сасвимъ и изгледају. Исто тако пакъ и отворене, — подобје су отвореной малко поугнутой шаки са стиснутымъ прстима. Тако дакле отъ шака: школъка, школъка, школа, школа и найпосле шоля? — А да супо-

ве". Садъ пошто се тако съ подручкомъ преватимъ рукуемсе съ Домаћиномъ, кој ме са срећанъ путь изъ замка испрати. — Кадъ смо{нешто већ поодјали, то напунимъ я мое пиштолј и съ радошћу примѣтимъ, да је и Петаръ съ два честита наоружанъ био. Садъ се већ и шуме доватисмо, и я припознаемъ, да су ме у првој половини саата, мрави пролазили; но я опетъ съ бодримъ разговоромъ гледа, мой стра да сакремъ, и шта више дрзнемъ јоштъ и то казати, да су опасности ове шуме одвећи и то само сбогъ стра претеране. Ал' преко свегъ тога мотрио самъ я са зазорнимъ погледима свакошупље дрво и погушћи жбуњь, и то свакогъ магновенія готовъ опалити. Петаръ мене мирно спроводиша безъ икаве на лицу промене. Напоследку прозрачесе шума и мы изъ нѣ у полѣ ступимо: — Но Петре, гди су окламиши (*Энпархѣне*)? — Садъ смо мы текъ, држимъ, изванъ опасности? — „Можно; ал' је добро свагда быти на опрезу!“ отговори Петаръ равнодушно. —

Пунны десетъ минута шума ніе за нама остала; а мы једной усамљеној крчи дођдисмо, коя по виђености, отъ найвеће части ове струке домостроителства, болѣ изгледаше. Јашећ крозъ ютреннији воздухъ и узбудљивије гладъ ми је приузроковало, окромъ што и подне далеко не баше; зато сидјемъ предъ авлинскимъ вратма и подњемъ у кућу докле ми је Петаръ съ коњма шталају потражио. И башъ кадъ самъ врата кућна отворити хтео, то опазимъ као на некомъ подобио отъ предвратице [*Balkon*] једну женску, као прво живеће створенѣ, кое ми овде предъ очи изыде. Текъ што ме је видла, одма ми повика: „Овудъ, овудъ ходите намъ Господине, ако изволите!“ — На ту предвратицу узводише изъ авље неки

наособъ угнуте шаке са стиснутымъ прстима, па онда и скупа, кое иначе прегрпти называемо, пакъ узъ то и школъке прво посудве при піеню воде, првымъ людма быле, и повода дале и осталомъ посуду на свету; о томъ ће се мыслимъ као и я, рѣдко тко сумнити.

Преводитель.

стрми дрвени степени: я узтрчимъ живо горе и удьемъ у једну съ доста приличнимъ намештаемъ уредьену собу, коя је по ићномъ изгледу, текъ за отмѣнне госте отредьена была. — Войници и тргуючи путници свудъ и свагда обычай имао са крчмаричама шалу заметати. Я пакъ, у колико самъ годь новайлја у свомъ послу, у толико самъ и башъ ништа манѣ, но као безчувственъ и спрама дражести ићногъ пола био. Но овде се у овогъ тако устранијной крчи съ истомъ дражестијо садъ сугубо илѣнимъ; јеръ я никда лепше женске отъ ове, пре видјо нисамъ. И ко томе, беше нешто у ићномъ сущству, тако красно, ићно и срэмљено, да самъ чисто једва моимъ очима веровати могао. Заиштемъ дакле једно стакло вина, и одма се тако силно залудимъ у ту крчмарцу, да самъ јој хотео и полюбацъ дати. Но она ме съ такимъ достоинствомъ и вештиномъ у границе пристойности и почести врати, да се јмоја поимљивост (*Intereffe*) јоштъ те како повећа. У ићномъ поступку и владаню баше нешто тако рѣшително и неноводљиво, да сбунђеност одма при мени остане, и я њу замолимъ да ми не бы то за зло примила. — „Та зашто ми тако строгъ погледъ бацаће?“ — „Я имамъ узоракъ тако строга быти (отговори она са јднимъ погледомъ, кој јој я заборавити, докле живимъ нећу); јербо я самъ сожалења Бога ми достойна; а вы ће те одма јоштъ и већећь быти, и на вѣки смей вашъ прекинути“ — „Вы ќете мени ужасъ да задате, лепо дете мое!“ — „Я да вамъ ужасъ задамъ? Будте на опрезу. Будте на опрезу.“ — „Ткоима што са мномъ нека додье,“ отговоримъ я њойзи поднашно (*spöttifſh*). — „Они ће Вамъ учинити то што су и погдикомъ другомъ учинили.“ — Я живо погледимъ лепу прорицальку несрће, и текъ манемъ главомъ. — „Будите крайнѣ готови,“ и јоштъ тишимъ гласомъ ово ми настави. „Вы немате заръни два пунна сјата више да живите. О бегању ніе ни мыслити; јербо бы сте тако јоштъ пре погинули.“ — „Вы ќете мене за непристойность мою да казните, и тако да-

ме съ томъ пустаинскомъ Исторіцомъ као наплашите.“ — „Богъ ми є сведокъ, да я съ вами добро намѣравамъ. Я бы самъ заиста ھутати морала, али шта ھу кадъ ми васъ є жао. . .“ — При овымъ речма изыдье на предвратицу и погледа свудъ у наоколо; и кадъ никогъ на близу не види, уде къ мени и ронеши сузе проговори: „Видите ли овде тай на споду песакъ? Тако дубокъ песакъ на првоме кату, и не наодите л' да є то зазорно? Овай є песакъ већь погдикое капље крви препіо. Вы сте ручакъ наручили; онъ ھе Вамъ се доле готовити. Башь предъ што ھе ёло на трпезу до нешено быти, доћи ھе овамо у чину (Uniform) три Официра у авлю на коньма летећи и искаће ручакъ; потомъ ھе се указати крчмаръ, кои се садъ съ конюшаром Вашимъ разговара, и онъ ھе Васъ молити да му опростите, што ھе та Господа съ вами ручати за једномъ трпезомъ; Вы противу тога ништа да немате, ћрбо ھе те сместа погинути. Ручайте съ тимъ официра; крозъ то ھе те времена дабыти; и да бы Богъ дао, да вы тако тадъ прилику умаћи надьете. А кадъ на редъ додје шампаніеръ, то нека вами Богъ милостивъ буде.“ Меду страомъ и отчаяњемъ замолимъ я крчмарицу, да могъ слугу, чимъ узбуде могла да се не осете, къ мени пошли.

(продужићесе).

МУДРА ИЗРЕЧЕНИЈА.

Жељ намъ надежду као трошакъ на путъ даю, но судба то за лажљивъ новацъ сматра и тако смо ю принуждени до гроба носити.

Добротель є обычна речь по сваки се готово усти окреће; свако доба и време се съ њомъ поносити жели. Промотримо љу добро сјайна є сенка, коју умъ у известању ликъ претвори. Подобна є икони, на којој текъ знакъ є остао великогъ художника, а боя се отрла.

Садашњость є лако преварити, но будућностъ никада. Сјайно положење, пунъ цепъ, яко грло, лако ће многе почитателѣ довика-

ти, кадъ тогъ свегъ нестане, текъ дѣла остаю строгомъ судї на угледъ.

Неброене цѣли изсмејава смрть, а ю разумно умствуюћи. На прошлости се зида свако ново, и новости цвеће временостъ бере.

Кой на векъ умствује, томъ є животъ као и кой никадъ о томъ не мысли празанъ.

Безъ беде неможъ човекъ быти; ако му ю другиј не намете, самъ ю нађе.

Неупутна намерена већма море човека, негъ и найвеће цѣли, кое по реду природе получити можемо.

Честь є девојачка подобна разцветаномъ цвету; докъ єданъ листъ опадне, сви за њимъ.

Женске навекъ добро срце спомину, безъ да исто у мужкима прво траже; као и мужки на векъ о паметной жени говоре, а опетъ кодъ женски не, да паметъ гледе; негъ и оно свое мало изгубе.

СЛАВЯНСКЕ ВѢСТИ,

[Дописъ изъ Беча.]

Докторъ З. описао є великимъ трудомъ сбирку Славенски стародревностій, хое се у сбранју Г. К. наоде, и кое є наумјо купно съ једнимъ лепымъ разглаголствиемъ [dissertatio] о градинама [о коима ъемо ниже говорити,] на свѣтъ издати. Отъ ъѣговогъ пакъ темельногъ вѣжества у Мінералогіи, Геологіи и Нумісматики можемо сигурно особито што очекивати, а ово ће дѣло, већь и зато быти отъ велике важности, што таковий предметъ садержава, отъ когъ досадъ што писаногъ, найманѣ имамо, и што намъ новъ за вѣтъ дае о душевномъ напредованю браће намъ Словака-Испытыванѣ Славенски споменика, само є по себи отъ велике корысти; пакъ и већој се юштъ ползи надати можемо, ако то по критичскимъ правилама, и у народномъ духу быва, Добаръ су намъ у томъ примињају дали и браћа Поляцы. Тако н. п. Геологическо описание Польске и Татрански гора отъ Г. Зеинспера (?) у Тыгоднику литеарномъ пр. г. дае лѣпы и полезны дата особито за єзыкословѣ. Камо срећа, да се на свѣтъ издаду и писма Радолюбивогъ Ходаковскогъ, кои є — као што Сѣверна пчела вели — отъ Јадранскогъ моря па до Волге пропутовао, да потражи у свимъ државамъ Славенскимъ, стародревне споменике, као што су градићи, насыпи, развалине, провале и т. д. — Градиће (храђишћа) зову Словаци брежуљке, кои се обично близу гаева находите. Тко ін съ вниманијемъ се овимъ озабуди, ће се њимъ узбуди.

віемъ размотрин, види ѡе, да овы брежульцы ни су по слушаю, или по природе правилу на земљи постали ио да су ии люди навалице подигли. Подобни брежульцы наодесе у мѣсту Покородзи (Новоградской градмеђи), у Жупановомъ полю (Гемерской градмеђи) и т. д. а друкудъ опеть, као и. п. у Соботишку (у Нитранской градмеђи) зовесе юштъ и данъ данашній улица „Храћище“, но отъ насыпа нема више ни трага инглаза. — Изъ овы Чотића изкопаване су више путій пепеонице (урне), напунѣне попеломъ (вальда преминувши людій), са гдакоимъ стародревнимъ новцемъ. Новцы су ови сребрни и еданъ другомъ наличе, носећи на једной страни младъ месецъ са звѣздама и сунцемъ, а на другой изображеніе коня. Будући пакъ да су инностранни испытательи, надъ ныма узалудъ главе разбили, то су ии прозвали варварскимъ новцима. Оваке су новце ићкі Радолюбиви Словаци скупили, и надамосе, да ѡе мо наскоро што о ныма чути.

Изъ Холомуца (Olmütz). „Колико се у Моравіи Народный Духъ пробудіо, то показуе найболѣ обище почествованіе, кое се садъ отдае гори Хостицу, найгласовитіему Споменику Моравске и вообще Славянске Храбости; јербо овдѣ су были пріе шесть стотина година проклети Татари отъ съверни Славяна исто тако побіени, као што су ий южни Славяни на Гробничкомъ Полю на главу побили и утукли. — Иста ова гора, съ кое су юштъ пріе 4. године запуштене развалине овдашић церквице на Мораву дубоко спавајућу тужно гледале, сада опеть поносито диже свое чело къ небу. Богъ дао, те была поправа речене церквице, слѣна споменика Моравске Славе, предтеча пробуђеня и препоруђеня Моравске Народности.

(Даница.)
(изъ Квѣти.)

ВѢСТИ изъ БЕЧА.

У Бечу и у ићговой окрестности догодило се између 22 и 23 Јануаріа Римскогъ особито и редко природе появление, т. є. подигнese ноћомъ страшна времена непогода, пукну два грома и еданъ отъ нын удари у торону церкве светогъ Мартина, коя се налази у долиной или воденой вароши, кон торомъ запали пакъ тако и церква купно юштъ са осамъ до-

Скоротеча излази у седмицы 2 путь, Четверкомъ и Недельомъ; цена му є како за овдашић тако и за стране Предчисленике за поль године 4 фор. у сребру. Предчислитисе може на свакой ц. кр. Пошти, и у Пешти кодъ Издавателя, у Бедемской улицы (Waſſei ſtaffé Nro. 349.)

Издаватель Димитрий Јовановић.

У ПЕШТИ словами Баймоловымъ.

мова изгори; и да ѿе на срећу вѣтаръ къ Дунаву пламенъ овогъ пожара терао, то како є верло мало свѣта, што є ноћ и што є рђаво време было, могло доћи да трне, тко зна были се варошъ одержала, да се сва у пепео непреобрата.

НАЗНАЧЕНИЈА.

Руссія. У Руссіи изылази свега 144 повременни Листова, и то 102 на Руссійскомъ, 23 на Нѣмачкомъ, 8 на Французкомъ, 4. на Енглезскомъ, 3. на Польскомъ и 1. на Талианскомъ језику. Отъ свио овы Списанія изылази 65 у Петрограду, 7. у Москви и 72 у Провінцијама. Ове послѣдне највише пишу о мѣстныхъ стварма, будући да они подъ насловомъ „Новине Гуверніје“ еданпутъ у седмицы излазе и само народу сообщавају судейска и поліцайна урежденія и Икономическе предмете. Само неки, кои у Нѣмачкихъ предѣлама излазе, всу книжевно — критическогъ содерјаја.

Сибирја иначе кадъ бы годь човекъ о овој земљи помыслјо згрозу бысе, а садъ оће скоро благословена земља да постане. Тамо сирѣчъ произнашао се еданъ богатъ и отъ свега берићетањ майданъ златногъ пешика, кој се на 80,000 четвероуголни миља, преко ѕадне полећине планинске простире. — Вѣсть пакъ овако є до насъ стигла, сигурно є што, и преко истине знатнїја постала! али, нека бы смо юштъ и много мање припознали, то текъ опеть градъ мора быти майданъ.

МѢСТНА ВѢСТЬ.

Пешта. Ноћу између 24 и 25. о. м. стаде ледъ више новоградећегъ се моста, отъ којегъ па до ц. к. соларе Дунавъ са свимъ чистъ отъ леда быо; но опетъ се после подне око 1 сата отиснуо. Овде вода расте изъ узрака као што се чуе, да є ледъ на 2—3 миљ ниже Пеште стао. Говори се да є снегъ као и кодъ насеља, на све велики; и зато се сигурно надати може да ѡе вода велика на пролеће быти.

Пешта, 26. Јануаріа, ноћи въ ледъ између Пеште и Будима на Дунаву опетъ стао; врло се тежко прелазити може.